

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗΣ**ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ III:****Διευθύνσεις Υδάτων****Θέμα συνάντησης**

Πορεία υλοποίησης των αναθεωρημένων σχεδίων διαχείρισης: προβλήματα και προβληματισμοί, η επόμενη μέρα

Δηλώθηκε ότι το σύνολο των εκπροσώπων των Δ/σεων Υδάτων που δεν συμμετείχαν στην Συνάντηση Εργασίας θα επιθυμούσαν να λάβουν μέρος ωστόσο αυτό δεν κατέστη δυνατό για έναν από τους κάτωθι λόγους: (1) έλλειψη πόρων για μετακίνηση, (2) ανειλημμένες υποχρεώσεις, (3) απόσταση από την έδρα, (4) αδυναμία εξασφάλισης εντολής εκτός έδρας μετακίνησης/άδειας συμμετοχής στη συνάντηση.

- Υποβλήθηκε υπόμνημα από την κυρία Γεωργού (Δ/ση Υδάτων Θεσσαλίας) ως αντικείμενο προβληματισμού που χρήζει άμεσης αντιμετώπισης. Αποτελεί μείζον για τη Δ/ση Υδάτων Θεσσαλίας θέμα η έλλειψη κοστολόγησης υλοποίησης κάθε βασικού και συμπληρωματικού μέτρου που δεν περιλαμβάνεται στα εγκεκριμένα ΣΔΛΑΠ αρμοδιότητας των Δ.Υ. και αφορά την παρακολούθηση και την εφαρμογή του Προγράμματος Μέτρων των Αναθεωρημένων ΣΔΛΑΠ. Παράλληλα, επισημάνθηκε ειδικά η αναγκαιότητα υλοποίησης του μέτρου Μ08Σ0201 του ΕΙ08 (Ανάπτυξη και Υποστήριξη Συστήματος Παρακολούθησης του Προγράμματος Μέτρων των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής που αφορούν στην Θεσσαλία) και τέθηκε ο προβληματισμός αντιμετώπισης της αναγκαιότητας υλοποίησης του ανάλογου μέτρου στις λοιπές Δ/σεις Υδάτων της χώρας μας. Επ’ αυτού εκφράστηκε η άποψη ότι το ζήτημα δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί μέσω των ΣΔΛΑΠ.
- Μείζον θέμα της συνάντησης αναδείχθηκε η κοστολόγηση-τιμολόγηση του νερού. Ήδη προέκυψαν κάποια προβλήματα (λεκάνη Πηνειού). Επισημάνθηκε από τα στελέχη του ΥΠΕΝ ότι γίνονται αρκετές προσπάθειες ώστε να διορθωθούν κάποια θέματα που είναι ικανά να προκαλέσουν ανάλογα προβλήματα. Όμως σοβαρό πρόβλημα επισημάνθηκε ως προς τη συμμετοχή των παρόχων στο αντίστοιχο πληροφοριακό σύστημα του ΥΠΕΝ, αλλά και στον μη ορθό τρόπο που έχουν εισάγει τα στοιχεία πολλοί από αυτούς. Η έλλειψη δεδομένων αφορά στην ελλιπή εισαγωγή δεδομένων στο πληροφοριακό σύστημα. Το ΠΣ αποτελεί ένα εργαλείο παρακολούθησης. Η μη εισαγωγή δεδομένων στο σύστημα δεν συνεπάγεται τη μη εφαρμογή της νομοθεσίας
- Αναγνωρίστηκε από όλους η ανάγκη εκπαίδευσης των στελεχών των Δ/σεων Υδάτων, των Παρόχων και των στελεχών των αρμοδίων Υπηρεσιών της Περιφέρειας που οφείλουν να καταχωρούν στοιχεία, στην εφαρμογή των εργαλείων και εφαρμογών υλοποίησης της νομοθεσίας Τιμολόγησης -Κοστολόγησης του νερού, ώστε να αυξηθεί η συμμετοχή αλλά και να υπάρχουν πιο αξιόπιστα αποτελέσματα και επισημάνθηκε από τα στελέχη του ΥΠΕΝ ότι έχουν

ξεκινήσει τις ενέργειες προς τη κατεύθυνση αυτή.

- Επίσης από στελέχη των Διευθύνσεων Υδάτων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων επεσήμαναν ότι υπάρχουν προβλήματα στην ένταξη και υλοποίηση έργων που προβλέπονται από τα μέτρα των σχεδίων διαχείρισης και επειδή ανήκουν σε δύο διαφορετικά υδατικά διαμερίσματα και κατ' επέκταση σε δύο γειτονικές Περιφέρειες, δεν έχουν την ίδια αντιμετώπιση από τα αντίστοιχα ΠΕΠ. Αίτημα των Διευθύνσεων Υδάτων τα έργα αυτά να χρηματοδοτούνται από κεντρική υπηρεσία.
- Αναγνωρίζεται ότι διανύουμε μια περίοδο πρώτης εφαρμογής που χαρακτηρίζεται θετική, καθώς καθίσταται δυνατή η συλλογή προβλημάτων εφαρμογής.
- Οι ΤΟΕΒ, ΓΟΕΒ και λοιποί φορείς διαχείρισης συλλογικών αρδευτικών δικτύων, αποτελούν βασικό καταναλωτή νερού στη χώρα. Ωστόσο, οι υιοθετημένες διαχειριστικές πρακτικές και η τυπική διοικητική τους δομή οδηγεί συχνά στην πλημμελή τήρηση στοιχείων απαραίτητων για την ορθή εφαρμογή της νομοθεσίας τιμολόγησης. Κρίνεται ότι υπάρχει ανάγκη αναμόρφωσης της διοικητικής δομής και οργάνωσης των ΤΟΕΒ με συντονισμένη προσπάθεια προς την κατεύθυνση οργάνωσης-ενημέρωσής τους, κατά τα πρότυπα των παραδειγμάτων ΤΟΕΒ που παρουσιάζουν υποδειγματική δομή και λειτουργία.
- Η ορθή, πλήρης, εις βάθος και αποτελεσματική εφαρμογή των οριζόμενων στην Οδηγία Πλαίσιο των Υδάτων και στην αντίστοιχη εθνική νομοθεσία, απαιτεί την επίλυση του εντεινόμενου προβλήματος της οξείας κατά περίπτωση υποστελέχωσης των Δ/νσεων Υδάτων. Παράλληλα, κρίνεται επιβεβλημένη προς την παραπάνω κατεύθυνση, η βελτίωση της δομής και οργάνωσης των Δ.Υ. και της κατανομής των αρμοδιοτήτων που αποδίδονται σε αυτήν. Κρίνεται επιβεβλημένη η διαφύλαξη της αगाστής και στενής συνεργασίας των Δ/νσεων Υδάτων μεταξύ τους και με την Κεντρική Δομή της Γ. Γραμματείας Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων, στο υφιστάμενο πνεύμα καλής θέλησης, αλλά και η περαιτέρω ανάπτυξη αυτής. Τονίστηκε η ανάγκη συντονισμού, αλληλοϋποστήριξης και βοήθειας ΔΥ και ΚΥ. Ζητείται βοήθεια από τις ΔΥ στον έλεγχο-γνωμοδότηση επί εξειδικευμένων μελετών που δεν καλύπτονται από το προσωπικό των περιφερειακών υπηρεσιών.
- Τα τελευταία πέντε (5) έτη έχουν απονεμηθεί στις ΔΥ πλήθος νέων αρμοδιοτήτων. Τα υφιστάμενα οργανογράμματα των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων χρονολογούνται από το 2010, με αποτέλεσμα οι νέες αρμοδιότητες να μην περιλαμβάνονται σε αυτά και επίσης να μην ανταποκρίνονται οι υφιστάμενες διατάξεις για στελέχωση των Υπηρεσιών με τις σημερινές ανάγκες. Επιπλέον, για τις αρμοδιότητες των ΔΥ θα πρέπει να εκδοθούν εγκύκλιοι ή/και τροπολογίες που θα διασαφηνίζουν τον τρόπο υλοποίησής τους, με στόχο την τυποποίηση των βημάτων ελέγχου και αποτέλεσμα την εξοικονόμηση ανθρώπινων πόρων - καλύτερη αξιοποίηση του στελεχιακού δυναμικού και την ταχύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών π.χ. για τη διαδικασία αδειοδότησης των σημείων υδροληψίας θα πρέπει να εκδοθούν τυποποιημένα έντυπα με τα απαραίτητα, και σύμφωνα με τη νομοθεσία, για κάθε περίπτωση δικαιολογητικά που θα πρέπει να συνοδεύουν την αίτηση (check-box). Η διαδικασία, με αυτόν τον τρόπο, θα διευκολυνθεί, θα γίνει πιο διαφανής και ξεκάθαρη για τους ενδιαφερομένους, μελετητές κ.λπ., ενώ θα μειωθεί ο χρόνος ελέγχου και έκδοσης της αντίστοιχης απόφασης. (Επιτυχής εφαρμογή της παραπάνω διαδικασίας έγινε στην περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων, σε εφαρμογή του ν. 4014/2011). Διαφαίνεται καθαρά ότι απαιτείται η εφαρμογή της λογικής και φιλοσοφίας της

Οδηγίας και του Νόμου: αποκεντρωμένη περιφερειακή οργάνωση και λήψη αποφάσεων σε επίπεδο Διευθύνσεων Υδάτων

- Οι Διευθύνσεις Υδάτων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων δύνανται να χρηματοδοτηθούν για την εφαρμογή των δράσεων των Μέτρων των Σχεδίων Διαχείρισης αρμοδιότητάς τους από τα χρηματοδοτικά εργαλεία που διαχειρίζονται οι Περιφέρειες (ΕΣΠΑ) και με επι πλέον προβλήματα διοικητικής φύσεως (μη επιλεξιμότητας) για τη χρηματοδότηση μέτρων των ΣΔΛΑΠ που αφορούν σε Λεκάνη Απορροής Ποταμού (ΛΑΠ) που εκτείνονται σε περισσότερες από μία Περιφέρειες.
- Στη συντριπτική πλειοψηφία, υπάρχει σημαντικό πρόβλημα χρηματοδοτήσεων των δράσεων των Μέτρων των Σχεδίων Διαχείρισης από τα ΠΕΠ όχι μόνο των Διευθύνσεων Υδάτων αλλά και σε περιπτώσεις Μέτρων που φορείς υλοποίησης είναι Υπηρεσίες της Περιφέρειας ή των Δήμων. Επομένως, τελικά οι Διευθύνσεις Υδάτων δεν είναι δικαιούχοι τουλάχιστον με ευθύ, άμεσο και σαφή τρόπο, των χρηματοδοτήσεων του ΕΣΠΑ.
- Από την ως τώρα εμπειρία διαπιστώνεται ότι η διερεύνηση δυνατότητας χρηματοδότησης από τον κάθε φορέα υλοποίησης παρουσιάζει δυσλειτουργίες. Διαφαίνεται καθαρά ότι απαιτούνται κεντρικές κατευθύνσεις για τη διάθεση κονδυλίων ανά χρηματοδοτικό εργαλείο για την εφαρμογή των Προγραμμάτων Μέτρων και ειδικότερα σε περιπτώσεις εμπλοκής της χρηματοδότησης Μέτρων από τα ΠΕΠ λόγω διαφοράς διοικητικών και υδατικών ορίων, χρηματοδότηση αυτών από Τομεακά προγράμματα.
- Για την αποτελεσματική εφαρμογή των Σχεδίων Διαχείρισης πέραν της επίλυσης του μείζονος θέματος της χρηματοδότησης, θεωρείται σκόπιμο, λόγω της υποστελέχωσης των Δ.Υ. σε συνάρτηση με τις αρμοδιότητες, τους να εκπονηθούν σε κεντρικό επίπεδο (πχ ΜΟΔ) σχέδια Τευχών Δημοπράτησης για τις οριζόντιες δράσεις Βασικών και Συμπληρωματικών Μέτρων των ΣΔΛΑΠ.
- Η Κρήτη δεν παρουσιάζει πρόβλημα χρηματοδότησης των βασικών και συμπληρωματικών μέτρων που προβλέπονται στο ΣΔΛΑΠ εξαιτίας της καλής συνεργασίας μεταξύ Αποκεντρωμένης Διοίκησης, Ενδιάμεσης Διαχειριστικής Αρχής και Περιφέρειας, αλλά και του γεγονότος ότι το ΥΔ και οι αναγνωρισμένες ΛΑΠ του εξ ορισμού δεν παρουσιάζουν δια-περιφερειακή διάσταση. Ωστόσο, υπάρχει ζήτημα συντονισμού και εκτιμάται ότι αυτό ισχύει και σε άλλες Δ.Υ: δεν προβλέπεται θεσμικά και δεν υπάρχει ενημέρωση των ΔΥ επί των υλοποιούμενων μέτρων από τρίτους φορείς σχετιζόμενους με την εφαρμογή των μέτρων του ΣΔΛΑΠ (ΔΕΥΑ, Δήμοι, ΤΟΕΒ, ΥΠΑΑΤ κ.λπ.), με αποτέλεσμα την αδυναμία απόκτησης σαφούς και ολοκληρωμένης εικόνας των τεκταινόμενων. Θα πρέπει να θεσμοθετηθεί - συμπεριληφθεί στην επόμενη αναθεώρηση των ΣΔΛΑΠ, ο επιτελικός ρόλος των ΔΥ σε περιφερειακό επίπεδο, με την έννοια ότι οι ΔΥ θα πρέπει να ενημερώνονται από όλους τους περιφερειακούς φορείς για την υλοποίηση υφιστάμενων και τον προγραμματισμό μελλοντικών έργων διαχείρισης υδατικών πόρων και να έχουν αρμοδιότητα και ρόλο-λόγο όσον αφορά την προτεραιοποίηση - ιεράρχηση των έργων αυτών σε συμφωνία με το ΣΔΛΑΠ και την Οδηγία Πλαίσιο για τα Νερά.
- Θεωρείται επιβεβλημένη η διερεύνηση των δυνατοτήτων συνέχισης-παρατάσης των συμβάσεων απασχόλησης Γεωλόγων στις Διευθύνσεις Υδάτων (πρόγραμμα ΟΑΕΔ), καθώς αποτελούν πολύτιμο στελεχιακό δυναμικό που απουσιάζει από το τακτικό προσωπικό. Οι θέσεις αυτές θα πρέπει να επαναπροκηρυχθούν για εκείνες τις ΔΥ που δεν κατέστη δυνατό να

ωφεληθούν από το μέτρο αυτό (π.χ. Κρήτη). Να εξεταστεί επίσης η δυνατότητα διεύρυνσης των ειδικοτήτων που θα μπορούν να ωφεληθούν από το πρόγραμμα του ΟΑΕΔ (π.χ. να συμπεριληφθούν και Γεωπόνοι και Μηχανικοί και όχι μόνο Γεωλόγοι). Επίσης, θα μπορούσε στην προκήρυξη να προσδιοριστεί επακριβώς και το αντικείμενο απασχόλησής τους στις ΔΥ, δηλαδή ο έλεγχος των χιλιάδων αιτήσεων για άδεια χρήσης νερού που εκκρεμούν στις ΔΥ.

- Κρίνεται σκόπιμη η διερεύνηση των δυνατοτήτων θεσμοθέτησης τακτικής χρηματοδότησης των ΔΥ από το πράσινο ταμείο, έναντι των καταβαλλόμενων σε αυτό εσόδων από την κοστολόγηση του νερού, στο πνεύμα ανταποδοτικότητας της Οδηγίας Πλαίσιο.

Ως οικοδεσπότης, το Τμήμα Έγγειων Βελτιώσεων δήλωσε ευτυχές για τη δυνατότητα διοργάνωσης της συνάντησης, τον αριθμό συμμετοχών σε αυτήν και το έκδηλο ενδιαφέρον που σημειώθηκε δια της ενεργού συμμετοχής όλων. Παράλληλα, εξέφρασε την προθυμία και δυνατότητα ανάληψης ανάλογων πρωτοβουλιών για τακτικότερες ανάλογου περιεχομένου συναντήσεις.